

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lăsa deopotrivă în lădanul paraziților și în Românul necinstii
și înstrăinat.”

Apăra sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — — — Lei 200
Pentru Institut și fabrici — — — Lei 500

Adevărul ce nu iartă.

Puterea adevărului este nemărginită și cine caută să-și clădească activitatea pe minciună riscă ca într-o bună zi să se năruie tot ce-a făcut, fără să-l mai întrebe de vrea, sau nu.

Din decursul veacurilor, exemple luate din viața popoarelor, ne dovedesc îndăjuns că minciuna n'a putut până acum să se ridice, pentru o vecie pe minciună. A fost doar amăgirea unei clipe de fericire trecătoare, ca adevărul să izbucnească mai puternic, nimicind și cele mai ascunse speranțe, a muritorilor.

Adevărul n'a iertat și cine s'a folosit de umilința unei minciuni n'a întârziat, să vadă în sine un laș, ce n'are dreptul să trăiască în societate.

Mai mult adevărul a fost cel mai minunat educator al sufletelor. El le-a oțelit, el le-a întărit credințele și el a făurit din dănele caractere, ce nu se nving. Și deaceia să nu ne mirăm dacă bogătașul Edison și-a ales moștenitorul fabuloasei averi nu din mijlocul rudelor, ce-i așteaptă moartea ci pe un tânăr străin în urma răspunsurilor date la un examen.

Ca să aibă un moștenitor vrednic, de averea sa Edison a format un juriu compus din oamenii de seamă ai Americii, și-au formulat vr'eo 60 de întrebări, din toate domeniile culturii, la care trebuia să răspundă candidații. Întrebările erau așa fel formulate că n'ar fi putut răspunde decât un suflet ales și o minte clară și

înțeleaptă. Natural toate sunt de aceeași greutate morală și științifică, dar din toate m'am oprit la o întrebare, ce pare în parte a se apropia de noi. Această întrebare suna cam în felul acesta: Ca să reușești într-o întreprindere a ta, sau să-ți ajungi o țintă, un ideal atât moral cât și intelectual, la ce ai renunța mai iute, la nevastă, la părinți la iubită, la amor, la prieteni, la băutură, la adevăr, la caracter, la comoditate.... și'n sfârșit înșiră toate acestea lucruri, de care se leagă bucuria, plăcerea și demnitatea omului. Mulți din candidați au răspuns că renunță la femeie, la amor, la prieteni la adevăr și numai unul, cel ce a reușit a răspuns scurt: „la nimic nu renunț decât la comoditatea mea”.

Și în adevăr a spus un lucru mare, de care toți să ținem seama. Ți-ai pus în gând o faptă, ai un ideal de săvârșit, atât timp cât ești un om adevărat nu renunți la nimic pe lume, decât la liniștea și comoditatea ta.

Nu ți părăsești nevasta, pentru făurirea gândurilor tale, căci un om are nevoie de ajutor și de mângăierea unei femei și plăcerea de-a fi tată. Nu-ți părăsești nici iubita, de-ți calci în suflet ce-ai mai sfânt, ca o tărătură de rând. Nu renunți nici la o mâncare bună și la un pahar de vin, atât timp, până știi că ești stăpân pe tine și nu poți fi niciodată porcul nesățios. Nu renunți nici la părinții tăi, cum au făcut

tinereii bolșevici în revoluție, că și-au omorât părinții burghezi, pentru un ideal stupid. Nu renunți nici la dreptate și demnitatea ta de om. N'ai nevoie să fii nici vierme-târător și nici sclav și cerșitor plecat, atât timp cât ai un cap și două picioare. Renunți la comoditatea ta. Dormi un ceas mai puțin, îți scurge o picătură de sânge mai mult, aștepti un ceas mai târziu și rabzi o clipă mai mult, dar rămâni om să te bucuri de tot ce pământul ți-a dat și cu ce Dumnezeu te-a binecuvântat.

De nu, — ești un laș, un nemernic, al cărui cuvânt nu se ascultă, a cărui faptă mișească, te îngroapă singură și a cărui minciună se prefăce în călău.

Pe minciună ți-ai câștigat încrederea unei femei și ți-ai botezat-o nevastă, pe minciună grăești tată și mamă, pe minciună, îți lauzi prietenii și pe minciună te bați în piept că ești om.

Adevărul nu iartă și minciuna te schimbă din vierme în parazit, din parazit în tărătură, din tărătură în stăpîtură, până ce adevărul te arată lumii așa cum ești.

...Ce-au făcut jidanii până acum? Au renunțat la o țară a lor ca să facă o grozavă împărăție Palestiniană. Renunță la prietenii săi și la țările, ce le agită cu idei comuniste, ca să-și îndeplinească talmudul, renunță la toate și mai are să renunțe la Reveica și Rivcuța lui, ca să nu mai aibă la ce renunța, decât la viața lui. — Și va veni vremea, căci adevărul nu iartă!

Gh. Atanasiu.

Alegerile din 14 Martie.

Este știut că ungarii în truștia lor turanică, crezându-se stăpâni în Arad, au respins dreapta poporului românesc întinsă lor cu sinceritate și cu intențiunea de a gospodări împreună, în armonie, acest cuib istoric de cultură și politică românească.

Ca urmare s'a format blocul românesc sprijinit de tot ce este conștient în acest oraș și are simț și dragoste națională față de Arad, a cărui înaintare, dezvoltare și înflorire o dorește.

Manifestația impunătoare de Duminecă la care au luat parte mii și mii de români, dovedește că triumful listei No. 1 cu semnul ☸ roata cu spițe în frunte cu dl general Al. Vlad, va fi neașteptat de trumos. Nici un român și nici un cetățean totuși nu va neglija, nu va întârzi să își dea votul în ziua de 14 Martie pentru lista blocului românesc. Este un trădător de neam și de țară acela, care n'ar vota în aceea zi, sau care ar îndrăzni să voteze cu altă listă. Băstămul neamului asupra lui!

Aici nu-i vorbă de învingerea unui sau altui partid politic, ci de triumful clementului românesc, la luptă deci cu mic cu mare!

Clasele sociale și Partidele Politice.

(Continuare)

de: Romulus Damian

„Țăranii n'au cerut-o prin jertfe, și o clasă apăsătoare, nenorocită, o clasă fiind în condiții de inferioritate nemeritată, această clasă poate cere în două feluri reforma ce-i trebuie, poate cere o două feluri dreptul ei la viață și la activitatea politică a țării. Poate cere într-o cultură luptătoare, cum a făcut burghezia franceză în veacul al XVIII-lea, când a început în Franța mișcările de idei reformiste, când a răspândit doctrina revoluționară. Iar când nu e astfel de cultură, și când totuși cultura este aproape de os, când împrejurările de față sunt prea nenorocite și poate cere reforme prin jertfe de sânge. Și a fost o jertfă groznică la noi în 1907, când țăranii au mers cu pieptul deschis înaintea armelor care apărau o stare de lucruri răzimată de o veche nedreptate, și vom vedea că aceste împrejurări s'a făcut aceasta și că să poate justifica felul cum s'au omorât sute și mii de oameni.

„Ei au făcut aceste jertfe pentru a căpăta, nu pomana unei reforme parțiale, ci dreptul unei reforme generale. Și o reformă oarecare, aruncată în bucățele, întrebând, pe adversarul politic, sau crușând elementele rebele din propriul partid, ori ascultând de anumite persoane, care par a fi oracolele (profetii) oportunității, n'are nici o valoare.

„Și nu în forma aceasta mică ne trebuie reforme, ci în forma generală și deplină. Căci nu pier mii și mii de oameni într-o țară, fără ca sângele acesta vărsat să nu fie fecund. Și dacă este ticăloasă țara care nu crușă sângele fiilor săi atunci când poate să-l crușe, este cu mult mai ticăloasă țara aceea care lasă ca acel sânge să se uurgă fără ca din el măcar să răsară sămânța unui viitor mai fericit.

„Deci țăranul ar fi avut dreptul să fie consultat, și nu a fost consultat. Iar, în ceea ce privește anunțarea proec-

telor de reforme, care trebuia să se facă dela început ele să cădea să fie foarte pe larg dezbătute de toată lumea. Discuția s'a făcut prea târziu și a căpătat de multe ori înfățișarea unei discuții de formă, atunci când în câteva zile proiectele au fost cercetate de o comisiune în care intrau în cea mai mare parte avocați sau profesioniști ai politicii, ori persoane de profesii libere. Și printr-o astfel de adunare, și în mișcarea fulgerătoare a câtorva zile de discuție se pune la cale viața nouă a unui neam? Deci sunt siliti față de desvoltarea ulterioară a împrejurărilor, să zic că manifestul din Martie a fost smuls de spaimă. Să ferească Dumnezeu să mai avem nevoie de o altă spaimă ca să ni aducem aminte de întregul manifest de atunci!” (pag. 60—63).

Am adus și acest argument a savantului învățat profesor Niculae Jorga pentru că să se vadă mai limpede cât de lipsite de seriozitate sunt afirmațiile de azi a D-lor Vintilă Brătianu și I. G. Duca că partidul liberal ar fi făcut cutare sau cutare lucru bun și fo-

lositor pentru țărani noștri. Și vom avea ocazia a mai constata că liberalii în loc de a își repara toată vinovăția față de aceste răscoale, ei nu numai că s'au scaldat în sângele vărsat pentru dreptul la o bucată de pâine dar au mai și torturat și schingiuit în închisori pe bieții țărani în loc de a vota o amnistie, cerând apoi scuze tacite retrăgându-se dela cârmulire. Totuși amnistia fu acordată apoi de însuși regele Carol I care a înțeles că de periculos poate fi reaprinderea focului în urma nouilor nedreptăți ce făceau liberalii țăranilor prin oamenii lor și la curțile cu jurați.

Vorbim și despre aceste fapte pentru că poporul să cunoască și această latură de procedare a partidului liberal, principalul vinovat a tuturor mizeriilor, chinurilor, și jalei ce s'au abătut asupra bieților de noi. Poporul care e și Națiunea și Statul trebuie să știe tot, trebuie să cunoască întregul adevăr asupra suveranității sale creditate, până acum unor oameni ce s'au grupat în asociații, numite „partid politic”

Din Nădab J. Arad.

O veche plângere.

Sunt lucruri asupra cărora nu poți să treci, fără ca să nu atragi luarea aminte asupra lor, aceluia care deține puterea și deci pot să le îndrepte; mai ales atunci când acele lucruri duc la sapă de lemn pe cei mai mulți dintre oamenii printre care ți-ai petrecut copilăria. E vorba de comuna Nădab. De atâția ani de zile îndreptățiți la improprietăți cer statului să li se dea odată definitiv pământul pe care îl muncesc în mod provizor. Cer respectarea legii agrare, cer un drept al lor consacrat în această lege. Cer să li se dea atât cât se ajunge, numai, să li se dea odată, să știe fiecare ce și cât are. El nu cer numai de cât 7 jugăre, dacă nu se ajunge câte atâta și dacă legea este pentru mai puțin; dar nu pot nici să se mulțumim cu câte 4 jugăre date așa în mod provizor, de care nu sunt siguri că le vor mai avea și în anul viitor, când, restul de pământ expropriat și cel mai bun, este reținut pentru „fermă” sau „rezervă de stat” și muncii de oameni bogați și adesea străini agriculturii. Aceasta mai ales când legea spune că acolo unde este pământ de ajuns, lotul va fi de 7 jugăre. Dacă în urmă s'a revenit cu o altă lege asupra legii cunoscută de toți, Ministerul de agricultură este dator să sfârșiască această credință păgubitoare, aducând tuturor îndreptățiților la cunoștință, prin publicațiuni generale în toate satele, că lotul de pământ este numai de 4 jug. Și când se va ști aceasta orice nemulțumire va înceta fiindcă țaranul nostru este omul legii. Și odată ce aceasta se va aduce la cunoștință, Ministerul prin organele sale să procedeze la imediata improprietăți, întăbulând pământul fiecărui îndreptătit. Aceasta vreau și Nădăbanii și d. ministru Mihalache este rugat să cerceteze situația și să dispună cele legale. Altfel sărmanii oameni, cari îi cer sprijinul și cari nu au alt păcat decât pe acela de a crede orbeste în puterea și biruința legii, dacă se mai prelungește această stare, pe lângă faptul că ceea ce produc ei se vinde pe preț de batjocură vor ajunge să-și vândă pământul înainte de-a-l primi, numai să nu moară de foame. Tot în această nefericită

spre a îl conduce, și nici decum spre a-l seduce cu singurul scop de a-l putea apoi mai lesne mai bine și mai sigur exploata pentru interese lacome și murdare, cum de fapt să întâmplă în ziua de azi cu partidele politice. Și cum noi afirmăm sus și tare că: *Poporul este tot și că partidele politice nu sunt „nimic”, toate silințele noastre sunt îndreptate asupra convingerii că cu cât un popor este mai cult cu atâta mai sigură este dată trănicia statului, pericolele fiind mai puține și mai mici în vreme ce viața statului unui popor pseudo sau semicult, este mai puțin rezistentă și pericolele de destrămare, sau de prăbușire mai multe, mai dese și mai mari.*

Iată de ce n'am terminat încă cu răscălatele țărănești din 1907.

Nu numai că la sate oamenii liberalilor, ce guvernau cum li tăia capul împușcau în tot ce le eșea în cale dar crimele lor să năpăstuiască și asupra moșnegilor și femeilor trădându-i sub sângeroase lovituri de biciu sau sub lovitura paturilor de puști la temnițe într-o situație de plâns și de jale de nedescris, situații ce dăunau chiar

stare își mai are izvorul un alt fapt dureros, răspândit la sate: jefuirea poporului de către advocații fără Dumnezeu, cari îl mințesc zicându-le că le vor face dreptate și pe urmă îi improprietătesc pentru onorariile lor fantastice de sute de mii de Lei, cu toate că nu le-a făcut nimic. Iată ce mi se scrie: „Pacostea cea mare pe sat este acum Micloșii. A trimis la fiecare îndreptătit — prin tribunal — câte un tablou cu toți îndreptătiții, prin care își cere 506 de mii de Lei onorariu dela toți, pentru pădure, fână și pâne pe cari, zice el, că le-a dat oamenilor, dar oamenii încă nu le-au primit. Pentru pământul arător mai are tot cam atâta. (Deci peste un milion, dela 360 de îndreptătiți). Cei mai mulți plătesc își vând pământul și duc banii la Micloși. Așa au ajuns Nădăbanii noștri. Când l-au tocmii pe Micloși, oamenii au hotărât una și în procură s'a scris alta și așa l-au înșelat pe oameni. Ei au cerut să le dea dela 4 jug. în sus și să se facă improprietărea atunci imediat și dacă nu poate să nu se prindă. Micloși a făcut cum a vrut el. A lăsat jumătate din pământul arător rezervă, iar oamenilor le-a dat pământul cel mai rău, care nu a fost arat de când e lumea și nici iarbă nu se face pe el și toate bălțile și râpele. La 9 Aprilie trebuie să fim la Arad la pertractare sau dacă nu vrem să plătim să ne luăm un avocat să ne apere. Așa merg lucrurile în Țara românească. Toți fură cât pot mai mult. Bietul român așa e învățat să rabde. Ce folos de pământ că l-a dat oamenilor și oamenii să-l dea la domni?”

Este aci o icoană a unor stări ce trebuie să înceteze fiindcă ruinează o mulțime de familii nevinovate îmbogățind, prin înșelăciune pe unii „cătorigi de dreptate”, cari nu se rușinează a răvni să fie și „aleși” al poporului ca să-l mai fericească. Dacă d. Micloși numai pentru un milion a făcut așa mare bine Nădăbanilor, cine știe ce bunătate le-ar mai putea face pentru mai mult? Fraților mei, vă mai spun și acum, cumițiți-vă și nu vă mai lăsați înșelați de toți vândrocii, cari vă promet marea cu sarea numai ca să vă jupoele.

D. ministru Mihalache și d. deputați de Arad au cuvântul. Il vom auzi oare? Și pe când? *Dimitrie Oniță.*

și în temnițe de elemente robite de mincinoasele machinațiuni politice a partidului. Căci într'adevăr țaranii și femeile lor erau bătute și torturate și în temnițe, fără ca guvernul să intervină pentru încetarea acestor barbarisme într'un stat pretins civilizată, barbarisme ce au cauzat atâta rău României în străinătate și atât de puțină laudă și simpatie în țară partidului liberal.

Iată încă unele din miile de exemple pe care le găsim arătându-ni-se căile pe care s'au îmbogățit liberalii, dimpreună cu frații lor de hoți și de jefuiri jidanii. În paguba poporului român atât de uituc și de lertător față de cei care îl fac rău, și întotdeauna atât de nerecunoscători față de acel care îi face numai bine, deschizându-i ochii și deșteptându-l din lenevia de gândire în care este ținut de oameni de felul liberalilor și a celorlalți, din celelalte partide politice. Pentru a ilustra și mai bine faptul că toate aceste hoții, jefuiri și înșelăciuni, se făceau cu consimțământul premeditat al oamenilor din partid, a căror avere dacă ar fi supusă fie și abia astăzi unui sever, și perfect cinstit, control s'ar

Tineretul Ligii Apărării Naționale Creștine către Tinerimea Română

Camarazii

Străinii cari s'au cuibărit aici precum și acei dintre români cari pentru arginți fac jocul dușmanilor noștri, desfășoară o activitate extraordinară pentru a pregăti distrugerea țării românești.

Intr'adevăr:

Cultura românească, este amenințată, prin numărul mare de jidani, cari frecventează universitățile noastre, taxele excesiv de mari ce s'au instituit, fiind o stavilă numai pentru români.

Și datorită acestui lucru am ajuns astăzi să avem în barouri mai mulți avocați jidani decât români, în societățile cari exploatează bogățiile pământului nostru să n'avem români de loc, iar în cele din urmă, datorită politicianilor lipsiți de scrupule, magistratura și profesoratul să fie năpădit de jidani.

Țărănimea este proletarizată și în timp ce urmașii descălecătorilor maramureșeni, deposezați de pământuri, ajung slujii și măturotori de stradă, vedem cum se refuze marea proprietate iudească.

În dorința de a parveni și orbiți de mirajul umanitarismului și al democrației, Politicianii sunt rând pe rând atrași în lojile frământonice. unde sunt constrânși a executa ordinele Sanhedrinului iudevesc.

Bisericele sunt pustii, în schimb copii sunt trimiși Duminica la șezători și cinematografe, unde jidanul Herșcu Blazian și alții îi imbecilizează cu literatura lor stupidă.

Prin așa zisele „concursuri de frumsețe”, adăvurate bălciuri pentru vânzătorii de carne vie, aceiași jidani, oferă fetelor de creștini perspectiva de a deveni într-o bună zi prostituate de lux într'una din metropolele occidentale.

Intr'o criminală inconștiență politicianii noștri, nu numai că nu i-au nici o măsură împotriva acestor concursuri, ci le patronază.

Iar în fața comunismului din ce în ce mai amenințător și mai agresiv, acei cari conduc destinele Țării românești, organizează armate defensive.

Spre satisfacerea unor meschine scopuri electorale, partidele politice, asmut pe ardeleni împotriva regătenilor, și pe regăteni împotriva ardelenilor, făcându-i să uite că și unii și alții sunt români de-un sânge și de-o lege.

Ba ceva mai mult, pentruca dezunirea să fie și mai desăvârșită, alcătuiesc cete de partizani, cari se vor învârbii reciproc și se vor bate, pentruca domni cari stau în consiliile de administrație și iau lefuri grase, să aibă câte-va voturi mai multe la alegeri.

Și tot pentru aceste blestemate de alegeri, nesocotind interesele Țării și umilind demnitatea românească, politicianii fac pacturi electorale cu cei mai mari dușmani ai noștri și pentruca aceste pacturi au fost încheiate absolut de către toate partidele, Mayer Ebner, Fischer, Ilicsohn și alții, vor fi peste câteva legislaturi Senatori de drept.

Fraților!

Invalizii cerșese pe drumuri, memoria celor cari au murit îngropați de dărâmturile tranșelor, a celor cari au murit cu mâna înleștată pe închizătoarele armelor, pentruca să ne dea nouă România Mare, este insultată de primul agent electoral cocoșat ministru, iar ofițerii noștri cei mai bravi, încercând un legitim protest, sunt nevoiți să părăsească rândurile oștii, pentruca locul lor să fie ocupat de rusnaci sau de foștii ofițeri de honvezi.

În schimb trădătorii de neam, toți cei cari au insultat Coroana, sau sub conducerea lui Stere au azvârlit în tranșeele noastre manifeste de dezertare la inamic, sunt astăzi acoperiți de onoruri și sub influența lor se creiază o jandarmerie de operetă, o armată lipsită de cele trebuincioase, iar pentru ofițerii cu drag de neam se institue sistemul fișelor și al spionajului.

Camarazii

Viitorul aparține vouă.

Dușmanii neamului, ajutați de partidele politice, vă pregădesc robia.

Sângele vostru cald și tânăr, nu vă îngăduie să încrucișați brațele și să lăsați ca mâine în locul tricolorului drag să fâlfâie o sdrăcnită roșie.

Tineretul Ligii Apărării Naționale Creștine, ridicând drapelul pe care strălucește Svastica, semnul străvechii noastre stăpâniri pe aceste plaiuri, vă chiamă la luptă, împotriva străinului parazit, împotriva românului necinstit și înstrăinat, la luptă pentru Hristos, Rege și Națiune.

Comitetul executiv al Tineretului „L. A. N. C.”

Correspondența: Prov. Univ. N. C. Paulescu, București I. Str. Calomfirescu No. 17.

dovedi că este câștigată pe căi necinstite și din toate punctele de vedere dăunătoare țării și poporului, voua mai spune că atunci când un om de cinste, ajuns prin propriile sale merite la postul de ministru, Vasile Lascar, care mai târziu trecuse și el la conservatori, vroise să introducă mai multă cinste în administrația țării și la poliție, atunci toți fruntașii liberali, depe atunci, îl atăcară cu toate furile de disperați că li se tale craca de sub picioare, afirmând că atacă vechile tradiții ale partidului. În fața acestor țipete furibunde Vasile Lascar fu nevoit a-și retrage toate proiectele de reformare administrativă. Vedeți așadar și din acest caz cum și atunci liberalii confundau interesele lor de stomac cu ale poporului și cum în fața lor poporul nu însemnează nimic iar țara e considerată ca o moșie a lor, și numai a lor, proprie, și că locuitorii sunt buni numai pentru a suporta greul și pentru a duce pe spate pe acești trântori destrăbălați.

E lesne de înțeles că în asemenea împrejurări nu numai că înflorea pe toate căile jafurile și hoțiile în averea statului dar și că grație acestor sisteme introduse, propagate și sus-

ținute de liberali putură lua un avânt atâta de mare mituirile și șperțurile jidanilor față de funcționarii publici, cari odată corupți de banii jidanilor trebuiau să tolereze înșelarea publică, desfrâș social și pungășile zilnice de toate categoriile. Din nenorocire acest sistem este susținut și azi în România întregită, tot grație partidelor politice și în special partidului național-țărănesc, — despre care vom vorbi în rândul său, condus de oameni complotamente jidaniți, și partid a cărei activitate să aseamănă atât de mult cu sistemul politic al liberalilor de timpurii despre care vorbim. Mai oare nevoie să spun că banul fiind pe atunci atotputernic, jidanii, deși nu aveau drepturile de astăzi, trăiau mai bine decât în oricare alt stat și el înfloreau sprijiniți, chiar de funcționarii administrativi ai liberalilor români, această cantitate neglijabilă rămăneau în urmă, ca și azi.

(Va urma)

Nici un ac
dela jidani!

Din Beliu jud. Bihor.

Teroare culturală în Beliu.

Nu voesc să intru în polemică cu arul „K-leti ujsag” din Cluj, cu atât mai vârtos nu, cu cât nefericitul înarmator se ascunde în tufă și-atacă. Starea faptică e:

Comuna Bellu a ridicat școala, căci e lipsă de ea, văduve fără avere au contribuit la edificarea cu Lei 2 (doi) de aceea căroră Statul Român le-a dat intravilan și 3 jug. cad. pământ Lei 100. (Unasută).

În comuna Bellu, conform recensământului sunt 472 copii (Patrusute pezece și doi) de școală. 33 (Treizeci și trei) unguri, dintre cari: Crișan, Păgan, Pele, Ardelean, Varadeu, Unguri făcuți dar nu născuți; de pe timpul când erau în serviciu la Föbirő, Adomérnök, Intéző (Pretor, Inginer, Juc, Administrator de avere), stăpâni zilei din era apusă.

Minciună și neadevăr, că elevii au fost luați cu forța. Sunt Români de vârstă de sine, dar Aparțin Națiunii române.

Nu au sberat în plâns, — nu i-a zidit nime, — poate zidul bisericii rom. care e vecină cu școala.

E minciună afirmarea că în Beliu este magyarné — a fost numai și pentru a părăsit bărbatul cu 2 fete în etate de 2 și 4 ani — a divorțat bărbatul de ea. Ea este maghiară din cel de al sus, dar e nepoată dulce alui Ioan Ardelean din Răpsig (jud. Arad), unde pitorul ca fostul manipulant Öhlbaum, alias Ötvös, nu și-au putut pune picioarele, — iar directorul Sevicliu având o reputație socială, nu face dialoage cu ea. Nu falsificăm nume, nu avem lipsă de paraziți, știm scrie și cunoaștem ABC-ul și al altor popoare pe care respectăm.

Invitat pe cel din tufă! Ești să-ți arat școala vie.

Beliu la 25 Februarie 1930.

Sevicliu Ioan.
dir. școlar.

Din Pâncota

Corporațiunea Industrișilor din Pâncota a aranjat o petrecere dansantă în 2 Februarie. Publicul românesc cu sentimente adevărate naționale s'a revoltat pentru faptul că președintele Iosif Erdian și casarul Stolian Teodor, cari încercat-o și cu formarea listei pentru alegerile comunale cu minoritari, au pus „petrecerea dansantă” sub jocusul patronaj a jupânului Itig Herckamlin. Il întrebăm pe d-l Sferdian să spue de câți ani a venit perciunatul triot Hercka în Pâncota, cu ce a venit ce are azi? Când ai fost primar și cum de vei reuși iară cum o să ești socoteală? De ce oare nu ne-am fi stat mândri cu d-l Palcu Lazar ca patron al petrecerei, bunul și cinstitul român-creștin, care a spus numai cu tactul sf. locaș bisericesc peste un milion lei, apoi Casa Culturală, clopote etc. etc. și chiar pentru corporație cât a jertfit!

Cât de puțin recunoscători suntem! Dar în schimb ce bine v'a făcut jupânul Hercka?? Poate v'ați măguit că ele ziare au scris nu de mult elocvență că un ofițer italian a luat în cătorie pe fata țărăuului Herculescu și la nuntă au luat parte o multime de țărani? Țăranul Herculescu însă n'a fost cineva decât jidanul Hercka, — gizele probabil este tot jidan italian — Țăranii cari au fost la nunta celebrată în sinagogă aveau toți perciuni erau îmbrăcați în frac.

Și în fine o întrebare intelectualilor români: Cum v'ați simțit la petrecerea patronată de jidanul Hercka??

Un apel

al organizației L. A. N. C.

Iubiți Români!

În amestecul națiunilor, în cari am intrat dela groaznicul război — dușmanii noștri, deși învinși și cu arma frântă 'n mână — încearcă încă, prin tot felul de mijloace ascunse, să ne slăbească și să ne zdruncine unitatea noastră națională, cu gândul de a pune mâna pe averile și conducerea Țării.

Ne-au dezorganizat Instituțiile noastre de Stat, lovind în: Școală, Limbă, Credință, Armată și Funcționarism, elementele tari, cari formau coesiunea poporului nostru românesc, călând să le aducă pe toate la nemulțumiri, revoltă și umilință, pentru ca la timpurile prielnice, ale unui al 2-lea război, pe care ei îl văd foarte aproape, să ne poată ataca, găsindu-ne slăbiți și demoralizați, readucându-ne iară la timpurile de umilință de ieri.

Un grup de români adevărați din toată Țara, văzând primejdia ce ne amenință și-au pus în gând a întreprinde repede lupta prin toate mijloacele pentru a preîntâmpina, a demasca și a paraliza toate planurile meschine ale acestor dușmani, cu atât mai mult cu cât acești dușmani nemernici au reușit a cumpăra chiar sufletele păcătoase ale unor spurcați de români.

Dorim: Să luminăm poporul asupra primejdiei ce ne amenință, dorim ridicarea lui la drepturile firești, ce-i se cuvin asupra acestui pământ păstrat și eliberat cu sângele strămoșilor săi și jertfele personale Dorim să obligăm respectul: Limbei, Credinței, Legilor, Obiceiurilor și Așezămintelor acestui popor.

Dorim: Îndălțarea Țării, până la strălucirea de acum 2 mii de ani, când străbunii noștri stăpâneau întreaga omenire și întreaga civilizație a timpurilor de atunci.

Facem apel la ori-ce bun român, din ori-ce clasă socială, să și cerceteze singur conștiința și să vadă că așa cum am aplicat dela război încoace, mergem spre prăbușire și ne vom perde ca națiune.

Să ne deschidem bine ochii, căci acești dușmani, prin organizațiuni, propagandă și programe bine stabilite, ne duc lupta de moarte, iar noi cuprinși încă de amețelă timpurilor grele de ieri, ne încălșăm de înăbușala fumului de otravă, al admenirilor, de o clipă, pentru ca apoi să suferim o viață întreagă și Țara și poporul și cei ce vor veni după noi.

Se vor cutremura mormintele de ieri și ne vor blestema copiii de mâine!

Să ne trezim cât mai este timp, să tragem perdeaua ca să se facă lumină, să-i recunoaștem la față, să-i încercăm la luptă dreaptă și să cadă ca un nemernic în fața caracterului său slab, acela ce va fi laș.

Care lege omenească, cu pretenții de emancipare și dreptate ordonă ca 20 milioane de români, să cadă la jugul a 4 milioane de străini?

Voiți confirmarea? Priviți în stradă! Cine trece în mașinile luxoase, acoperiți în blănurile cele mai scumpe și cine trece zgribulit în cămașe, cu opincă spartă și căciula zdrențuită?

Spre rușinea timpurilor de emancipare și civilizație tu cari trăim, această expresiune a milei poartă numele de român, iar pământul pe care se petrec toate aceste scene, este pământul nostru românesc.

Este bun numai pentru carne de tun acest țăran? este grăsimia cametelor bancare, cari îi spun o vârbă dulce numai în timpul când îl scot la alegeri? este supusul serv și blândul animal de scos la lucru... și pentru ce?... pentru-că străinii interesați a-l ține într'un întunec profund, profită de slăbiciunea de caracter a unor nemernici de ai noștri și le refuză lumina la sate, desființându-le până și școlile primare.

Până unde s'a ridicat țăranul francez și cel german cu ajutorul acestei lumini și unde a ajuns Rusia, care le-a refuzat această lumină?

Priviți în Bulgaria — țară învinsă — unde nu se pot înfiripa așa de ușor străinii Băncile îi roagă pe țărani să împrumute bani cu dobânda de 5%. Iar ei, refuză pe motivul că n'au nevoie

În Rusia de astăzi, peste tot este dezordine și amestec și cu toate acestea nicădere nu există ordine mai desăvârșită, ca în Comunismul din Rusia, peste tot este mizerie și suferință, când cu câte-va ruble s'ar putea astâmpăra atâtea guri înflămnate și cu toate astea din nici o parte, nu se varsă aur mai mult în lume, ca din Rusia, pentru întreținerea „Internaționalelor” comuniste. Români! Să ne trezim cu toții și să strângem rândurile în fața primejdiei, alt-fel, ne vom perde pământul și vom muri ca națiune.

Lângă cari am primit cu drag și convingere să îndrumăm această mișcare, „L. A. N. C.” și independentă de ori ce culoare politică, să vină toți românii, cari în vinele lor mai păstrează o picătură de sânge românesc.

Lt. Colonel Drăgoescu

Prea sfinte Părinte,

Scrisoare deschisă P. S. Sale Grigorie, episcopul Aradului.

Mult preasmeritul credincios întru Domnul, scriu aceste rânduri, dintr'un imbold sufleteș și din dragostea ce o am față de biserica lui Hristos și slugitorii ei, și Vă rog să le luați în seamă și dacă se poate să li-se dea o soluționare cât mai grabnică.

În eparhia, al cărei păstor sufleteș sunteți, există o comună numită: Vața de jos, jud. Hunedoara, care comună este vestită pentru băile cu apă minerală și se află aci și o fabrică de cherestea, unde lucrează zilnic peste 200 lucrători.

Pentru că acești lucrători nu sunt originari din comună ci în mare parte sunt veniți de pe alte meleaguri ale Țării, mulți dintre ei își procură hrana necesară de pe piața din Vața aci și pentru satisfacerea necesităților lor și ca sătenii din jur să-și poată vinde produsele s'a înființat în această comună un mic târgușor. Bună destul de bună a fost ideea autorităților locale, dar spre marea mirare a mea și a tuturor oamenilor de bine, acest mic târgușor s'a hotărât să se țină chiar în ziua Domnului, adică Dumineca.

Așa, că în fiecare Duminică, țărani, țărance, tineri și bătrâni des de dimineață își îndreaptă pașii spre târgul din Vața ca să-și câștige ceva bănișori, în timp ce clopotele dela sf. biserică vestesc pe drept credincioși să-și îndrepteze pașii spre locașul Domnului ca să aducă o rugă de iertare sau mulțumire Celui de Sus.

Dar... oricât i-ar chema clopotele în dangătul lor duos totuși... oamenii săraci uită pentru o clipă pe Domnul și aleargă în grabă în partea cealaltă ca să câștige pâinea cea de toate zilele pentru ei și copilașii de acasă și bisericile rămân totdeauna goale, doară preotul și diacul slăvesc în rugi pe Domnul.

Preoții din jur văzând pericolul au intervenit de atâtea ori ca să se mute în altă zi a săptămânii și promisiunile au fost favorabile, dar promisiuni au rămas până astăzi, căci de un an de zile își urmează tot același curs.

Scriu aceste rânduri plin de mâhnire sufletească, când văd atâtea nesocotință față de credința străbună și îmi îndreptez ruga mea umilită către P. S. Ta ca să luați măsurile cele mai energice, ca acest târgușor să se mute în altă zi a săptămânii ca să rămână împăcați și Biserica și drept credincioșii, cari nu poartă nici-o vină, ci conducătorii cari orbiți de afacerile lumesti, au uitat că există o zi lăsată dela Dumnezeu numită Duminică, atât, de necesară pentru reculegerea sufletească.

Prea supus și plecat serv
Nicolae Marcău
Iuv.

INFORMAȚIUNI.

Logodna încheiată între Principesa Ileana și contele Hochberg s'a desfășurat.

Ministerul de interne a interzis funcționarea pe teritoriul României al orchestrelor-muzicilor compuse din cetățeni străini. Har Domnului!

Blocul românesc va ține Duminică 9 Martie c. câte o întrunire publică în următoarele suburbii:

- orele 3 p. m.
1. Micălaça
  2. Gal
- orele 5 p. m.
3. Pârneava
  4. Intre Sălașuri (Clarda Turai)

La aceste adunări vor lua parte și vor ține cuvântări candidații Blocului românesc și fruntașii locului ai partidelor național-liberal și național-țărănesc.

Jidanul Moise Zipstein senator în Basarabia a fost — după cum scrie un profesor din Tighina — vânzător de carne vie și furnizor de fete tinere pentru case de plăcere. Pfu!

Se poate oare ca partidul naț.-țăr. să mai sufere în sânul său astfel de scârbe?

Partidul Poporului - averescan-ș'a luat în program și revizuirea impozitelor și așezarea lor după un criteriu mai echitabil precum și controlul averilor slujbașilor statului. Foarte bine!

La serbările din Budapesta cari au fost organizate în onoarea regentului Horthy s'a dus să ia parte și o delegație a minorității maghiare din Ardeal.

Trebuie știut numai atât că la serbările aniversării a zecea dela unirea Ardealului, ținute la Alba-Iulia, n'a participat nici o delegație a acelei minorități. Am înțeles!

In zilele acestea intră în circulație noile monete din metal de 5 și 20 lei, cari nu știu de ce au trebuit să fie fabricate în Anglia.

Țăranii din com. Drau de sigur vor alege de primar pe tovarășul lor Temie Ștepan, care le cunoaște foarte bine durerile și le va alina, care n'a vândut dreptul de grămezi al celor săracuși și care va cerceta ce s'a făcut cu banii adunați pentru 6—700 jugăre când colo s'au plătit numai pentru 400 jugăre și va cerceta cine folosește în ascuns 14 jugăre etc.

Crucea Roșie filiala Arad convoacă pe membrii săi la adunarea generală fixată pe 12 Martie resp. în caz de neprezentare a numărului necesar de membri pe 18 Martie, ora 5 p. m., în sala mică a primăriei cu următorul program:

1. darea de seamă pe 1924, 2. aprobarea socotelilor pe 1929, 3. întregirea comitetului, 4. eventuale propuneri.

Din ordinul parchetului de Bacău, a fost chemat la prefectura de poliție rabinul Emanoil Stein contra cărui există un mandat de arestare emis de parchetul trib. Bacău.

Rabinul Stein a fost condamnat în lipsă, la doi ani închisoare, pentru escrocherie.

Adecă cum poporul ales? ce „omeni cumscade” „zic zou” sunt rabinii periculației voastre?

C. F. R. au hotărât să pună în circulație mai multe trenuri automotoare, ceea ce va aduce cu sine intensificarea industriei de păcură și scăderea exploatarea minelor de cărbuni.

In Rusia se răspândesc manifeste prin care se îndeamnă populația să se pregătească de un nou război apropiat; așa vestesc zările străine, dar rușii neagă aceste afirmațiuni. Cui să crezi? Despre bolșevici ne-am convins că sunt mincinoși!

Statul are de gând să răscumpere pădurea jidanului Tischler Mór, care după lege trebuia expropriată, cu 70 milioane și numai după aceea eventual să o împartă bleților Moși din Munții Apuseni. Oare românul numai are nici un drept în Țara aceasta?

Este de altfel curios că onorarul camistei evaluatoare se urcă la milioane de lei, și mai curios că suma de 70 milioane a fost evaluată de o comisie și acceptată de bună, deși secretarul general ministerial a evaluat pentru a se plăti jidanului Tischler numai 18 milioane pentru pădurea rămasă, fiindcă partea cea mai mare desigur pe nedrept, o exploatase, o tăia deja.

Dreptate românească pentru jidani!

Un ordin confidențial, dat de direcția c.f.r., șefilor de inspectii, dispune licențierea a cât mai mulți funcționari ceferiști.

In acest scop, direcția c.f.r. propune să se aplice cât mai riguros noua lege a pensilor, regulamentul funcționarilor etc. Se interzice angajarea de funcționari noi.

Locurile devenite astfel vacante vor rămâne fără titulari.

Programul de Duminică al Cinematografelor.

Central: SINGING FOOL (Cântărețul nebun), cu Al. Jolson și Josephine Dunn.
Teatrul Orășenesc: MASCA DE FIER cu Douglas Fairbanks
Elite: LA REPEZEALĂ, cu Harold Lloyd.
Grădiște: REGELE BANDIȚILOR, cu Tim Mc. Coy

A APĂRUT:

BADEN COOREANU

Dramă populară în 2 acte de **TIBERIU LUPU**

Editura Anca CLUJ

Com. școlar rural din Iermata.
No. 4/1930

Publicațiune.

Comitetul școlar rural din comuna Iermata publică licitație cu termen scurt pentru edificarea unui gard carele împrejmuește intravilanul școlii de stat rurală din comuna Iermata.

Licitația se va ține în ziua de 22 Martie 1930 oarele 2. p. m. în localul școlii primare din comuna Iermata, unde se pot vedea și caietul de sarcini cu condițiunile de licitație, precum și devizul aprobat de către oficiul tehnic Județean.

La licitație pot concura acei cari îndeplinesc condițiunile prevăzute de legea cont. publ.

Iermata la 4 Martie 1930.

Secretarul com școlar

Ioan Bota

Președintele com. școlar

D. Morodan

Primăriile comunale, aparținătoare notariatului cerc. Vârfurile.

Publicațiune.

Din partea primăriilor aparținătoare notariatului Vârfurile, se aduce la cunoștință generală, că la data de 11 Aprilie 1930, la oarele arătate în dreptul fiecăruia, se va ține licitațiune publică pentru furniturile, arendările și lucrările necesare pe anul 1930, precum urmează:

No. 212/930, la oarele 8, pentru darea în arendă a cărăușului comunal;

No. 213/930, la oarele 8½, pentru procurarea și repararea mobilierului;

No. 214/930, la oarele 9, pentru procurarea materialului de iluminat.

No. 215/930, la oarele 9½, pentru furnituri de cancelarie;

No. 216/930, la oarele 10, pentru procurarea registrelor și imprimatelor;

No. 216/930, la oarele 10½, pentru procurarea alor 10 (zece) vagoane (100 000 kgr.) lemne de foc despicate, calitatea I. esență fag, necesare primăriei, notarului cercual și școalelor aparținătoare;

No. 218/930, la oarele 11, pentru repararea drumului Gară — Școală din comuna Vârfurile;

No. 219/930, oarele 11½, pentru cumpărarea și compactarea cărților de Legi;

No. 220/930, oarele 14, pen-

tru îngrădirea cimitirului de amale din comuna Vârfurile;

No. 221/930, oarele 15, pentru darea în amendă a cazanului de fier rachiului a comunei Vârfurile;

No. 222/930, oarele 16, pentru darea în arendă a cazanului de fier rachiului a comunei Avram Iancu;

No. 223/930, oarele 16, pentru arendarea cazanului de fier rachiului a comunei Vidra;

No. 224/930, oarele 17, pentru construcții și reparațiile necesare la edificiile notariale, comitruirea și repararea gardurilor etc.

No. 225/930, oarele 18, pentru procurarea alor: 2 chipiuri scăciule, 2 părechi bocanci, 2 părechi ciubote, 2 rânduri de haine de vară (complete), 2 păr. taloni de iarnă, 2 centiroane, piele, 8 săbii și alte obiecte necesare guarzilor (polițiștilor) cercuali.

Licitațiunile se vor ține în biroul notariatului cercual, pe lângă respectarea dispozițiunilor art. 110 din Legea asupra Contabilității publice și a normelor vitoare la licitații.

La licitațiune se va putea participa numai cu oferte închise pe lângă depunerea în mod anticipat vadiul de 5% în nume sau efecte garantate de stat.

Caietele de sarcini se pot vedea zilnic în biroul notariatului cercual.

Vârfurile, la 26 Februarie 1930.

Primăriile Comunale.

PUBLICAȚIUNE.

No. 528 | 1930.

Distribuirea semințelor de primăvară.

AGRICULTORI!

Fiecare dintre D-Voastră știe ce însemnătate are o sămânță bună pentru majorarea rodului și valoarea lui.

Pentru a Vă putea sta întru ajutor la procurarea semințelor bune și selecționate, Camera a hotărât ca să distribue — ca în alți ani — și în anul acesta diferite semințe alese pentru însemnările de primăvară.

Acei agricultori cari doresc a prelua dela Camera din semințele mai jos înscrise se vor înscrie la Primăria comunală cât mai urgent plătiind totodată și banii pentru cantitatea prenotată, luând de bază prețurile de mai jos.

Tabloul cu cei înscrși se va înainta apoi Camerei achitând totodată și prețul.

Pentru înscrierile sosite prea târziu nu garantăm că vor mai putea fi servite din aceste semințe.

Fiecare agricultor poate prelua semânța și aparte, din magazia Camerei după solvirea prețului la caslerea noastră între orele oficiale, camera No. 28.

Semințele se vor distribui în zilele de Marți și Vineri a săptămânii.

Prețurile semințelor sunt după cum urmează:

1. Grâu de primăvară . . . . . Lei 530.— per. 100. kg.
2. Lucernă cl. I. decuscutată și plombată . . . . . 45.— „ 1. „
3. Trifol roșu . . . . . 22.— „ 1. „
4. Sfeclă de nutreț orig. „Sacharose” . . . . . 65.— „ 1. „
5. Măzăriche (bicău fără ovăs) cl. I. . . . . 750.— „ 100. „
6. Orz selecționat de sămânță . . . . . 300.— „ 100. „
7. Ovăs . . . . . 300.— „ 100. „
8. Porumb . . . . . 300.— „ 100. „

ATENȚIUNE.

Toate prețurile sunt calculate cu o simțitoare reducere luând în considerare calitatea semințelor selecționate ce predăm.

Semânțele se vor folosi numai pentru însemnările de primăvară. Este strict interzis a face speculă cu semânțele ce se cumpără dela Camera. Abaterile eventuale se vor pedepsi cu rigoare.

Arad, la 15 Februarie 1930.

Președinte:

(ss) Dr. . . . .

Director:

(ss) N. Popescu.

Tiparul Litografiei Dieceane, Arad

Palatul Cultural, pentru Biblioteca